

1. 9. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Finanční instituce získaly návod k postupům při potírání praní špinavých peněz

Nedávno jsme na těchto stránkách zmiňovali připravovaný návrh komunitární směrnice o potírání praní špinavých peněz, jež by měla konsolidovat dosavadní legislativní počiny Evropské unie v této oblasti. V květnové Sbírce zákonů byla pod číslem 284/2004 Sb. vyhlášena novela zákona č. [61/1996](#) Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti (dále jen „zákon“), která nabývá účinnosti dne 1. září 2004 (některá ustanovení pak až 1. ledna 2005). Tato novela již z větší části implementuje navrhovanou evropskou úpravu.

Nedávno jsme na těchto stránkách zmiňovali připravovaný návrh komunitární směrnice o potírání praní špinavých peněz, jež by měla konsolidovat dosavadní legislativní počiny Evropské unie v této oblasti. V květnové Sbírce zákonů byla pod číslem 284/2004 Sb. vyhlášena novela zákona č. [61/1996](#) Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti (dále jen „zákon“), která nabývá účinnosti dne 1. září 2004 (některá ustanovení pak až 1. ledna 2005). Tato novela již z větší části implementuje navrhovanou evropskou úpravu.

Do problematiky boje proti praní špinavých peněz přispěla v těchto dnech i Komise pro cenné papíry (dále jen „Komise“), jež zveřejnila novou metodiku týkající se některých postupů při zamezování legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „metodika“). Cílem tohoto materiálu je na základě širokých zkušeností a diskusí Komise s řadou domácích i zahraničních institucí poskytnout dotčeným subjektům formou doporučení určitý praktický návod, jak se vypořádat s některými požadavky zákona.

Adresáty metodiky jsou pouze některé ze zákonem stanovených povinných osob (jejichž výčet se po novele značně rozšířil). Jedná se mimo jiné o investiční společnosti, investiční a penzijní fondy, obchodníky s cennými papíry, Středisko cenných papírů, organizátory trhu s cennými papíry nebo komoditní burzy, tedy finanční instituce, vůči nimž Komise vykonává státní dozor, a není tedy přímo zaměřen na banky a pobočky zahraničních bank, u nichž je systém boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti v působnosti České národní banky a Ministerstva financí.

Komise postavila svůj materiál na zásadě „znej svého zákazníka“, na základě které je třeba zákazníka identifikovat a prověřit. K provedení této zásady Komise uvádí řadu praktických doporučení týkajících se postupu při identifikaci (včetně identifikace při elektronickém obchodování) a kritérií, na jejichž základě má finanční instituce zvážit, zda se zákazníkem uzavřít smluvní vztah, popř. zda v něm pokračovat, či nikoli.

Povinnost identifikovat účastníky obchodu má ze zákona povinná osoba v zásadě vždy, když je účastníkem obchodu převyšujícího částku 15 000 EUR. Komise v této souvislosti varuje před nebezpečím tzv. strukturování, tj. obchodů těsně pod výše uvedenou hranicí, s tím, že se může jednat o jeden ze znaků tzv. podezřelých obchodů (na které se též vztahuje identifikační povinnost). Příkladný výčet podezřelých obchodů je uveden v zákoně, Komise uvádí příkladné výčty pro různé typy obchodů a dále doporučuje, aby si finanční instituce vypracovaly další výčet kritérií podezřelého obchodu, který by odpovídal konkrétním podmínkám této instituce.

Komise v metodice věnuje pozornost také obchodování mezi finančními institucemi a vyjadřuje názor, že finanční instituce nemá povinnost znát koncového zákazníka protistrany obchodu (finanční instituce), pro kterého je obchod realizován. Finanční instituce by měly evidovat, archivovat a aktualizovat seznamy oprávněných osob (makléřů), prostřednictvím kterých finanční instituce jedná, i makléřů finančních institucí, které vystupují jako protistrany obchodů.

V souvislosti s posuzováním rizikovosti zákazníka Komise doporučuje vést zákaznickou složku, jež má obsahovat nejen příslušnou smluvní dokumentaci, ale i veškeré informace získané při aplikaci zásady „znej svého zákazníka“, jakož i jakékoli jiné relevantní informace. Finanční instituce by měla dále definovat ve vnitřním předpisu kategorie zákazníků, u nichž je třeba na základě získaných informací postupovat se zvýšenou obezřetností. Mezi takové zákazníky by měly patřit např. společnosti nevyvíjející ekonomickou činnost, zákazníci s neprůhlednou vlastnickou strukturou, společnosti sídlící v tzv. off-shore zónách apod.

Metodika není závaznou právní normou a má tedy formu doporučení. Komise, jako správní a dozorní orgán, je ve své rozhodovací praxi povinna posuzovat každý jednotlivý případ podle jeho konkrétních okolností a podkladů. Přesto nebo právě proto je metodika důležitým vodítkem pro výše uvedené povinné subjekty, jimž může v mnoha směrech pomoci při každodenní praktické aplikaci zákona.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční](#)

proměnná

- Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách
- Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy
- Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku
- Byznys a paragrafy, díl 29.: Jednání za s.r.o. – jednatele